

Nové Hrady

Kraj: Jihočeský

Správní obvod: Trhové Sviny

Nadmořská výška: 541 m n. m.

Počet obyvatel: 2 447

Adresa URL: www.novehrady.cz

Okres: České Budějovice

GPS souřadnice: 48.789631N, 14.778385E

První pís. zmínka: 1279 (745 let)

PSČ: 373 33

Památky a zajímavosti Nové Hrady

Hlavními dominantami obce jsou zámek Nové hrady, hrad Nové hrady, klášter Božího Milosrdenství Rodiny Panny Marie, kostel sv. Petra a Pavla a tvrz Cuknštejn.

Klášter Božího Milosrdenství Rodiny Panny Marie:

Klášter servitů. Klášter servitů u kostela sv. Petra a Pavla, založil roku 1677 majitel panství hrabě F. Buquoy jako poděkování Panně Marii za uzdravení z těžkého zranění v bitvě s Turky. Po roce 1990 obnoven především díky darům z Rakouska.

Zámek Nové Hrady:

Ve druhé polovině 18. století přestala Rezidence, sídlo Buquoyů, vyhovovat požadavkům na reprezentaci, a tak se tehdejší majoritní pán Jan Nepomuk Buquoy začíná vážně zabývat myšlenkou stavby reprezentativního zámku. Finanční rozvaha je vypracována již v roce 1768, ale až roku 1794 vzniká první projekt. Jako staveniště je vybrána někdejší Panská zahrada na okraji města. Stavbu zahajuje roku 1801 architekt Franz Werschafeld, inspirován údajně francouzskými plány. Stavba je dokončena v roce 1806 vdovou po hraběti Terezií Buquoyovou. Významnějších stavebních úprav se pak zámek dočkal v polovině 19. stol.. Tehdy nový dědic fideikomisu Jiří Jan Jindřich Buquoy nechal zbourat ionský portikus na straně do města, přistavět reprezentativní schodiště na straně do zahrady a vybudovat pavilony zakončující boční křídla zámku.

Empírová trojkřídlá dvoupatrová stavba s jednopatrovými přístavky při bočních křídlech z let 1802-10 se stala sídlem rodu Buquoyů až do r. 1945. V přízemí byly kuchyňské místnosti a byty služebnictva, v prvním patře společenské místnosti, hraběcí pokoje a ve druhém patře pokoje pro hosty. Interiéry byly zařízeny rokokovým a empírovým nábytkem, rytinami, loveckými trofejemi, obrazy. Velice zajímavý je okrouhlý salón zvaný „modrý“. Je to dvě patra vysoká místnost, která má připomínat polní stan z dob největších úspěchů předků. Proto je zakryta bělomodrým pruhovaným plátnem. Za zmínku určitě stojí i divadelní sál s hledištěm pro 120 osob. Patří mezi tři poslední existující empírová divadla v České republice. V 19. stol. k zámeckému průčelí přibýlo kamenné schodiště s terasou a zimní zahrada.

K zámku přiléhá i rozlehlý park s jezírkem. V 19. stol. k němu náležela i malá tzv. skotská vesnička ve s perníkovou chaloupkou, poustevnou a mnoho dalšími lidovými stavbami, která sloužila k radovánkám šlechty. Jeho historie není spjata jen s rodem Buquoyů, ale v době občanské války v Řecku tu našly domov tzv. „řecké děti“, později sloužily jeho prostory střední zemědělské škole a v současné době je

sídlem Akademického a univerzitního centra.

Tvrz Cuknštejn:

Jihozápadně od Nových Hradů stojí pozdně gotická tvrz Cuknštejn na vyvýšenině nad řekou Stropnicí na konci Terčina Údolí. Jedná se o jedno z nejzachovalejších vladyckých sídel v Českých zemích. Z větší části je v původní podobě jako vzácný doklad přechodového článku mezi zemanskou tvrzí a panským hradem, s osmibokou věží, čtvercovým dvorem i pavlačemi zdobenými arkádami. První zmínka pochází z r. 1491, ale podle archeologických nálezů je starší. Za Českého stavovského povstání, po smrti majitele tvrze, byl hrádek r.1619 zabrán, vydrancován a zpuštěn císařskými vojsky. O necelý rok později jej daroval císař Ferdinand II. hraběti a císařskému generálovu Karlu Bonaventurovi Buquoyovi jako součást novohradského panství. V současné době vlastní tvrz soukromý majitel, který ji postupně rekonstruuje a při této příležitosti jsou objevovány další významné archeologické detaily.

Hrad Nové hrady:

Gotický hrad Nové Hrady byl založen na skalnatém výběžku s mohutným příkopem jako pomezí hrad, který měl chránit Českou stezku z Čech do Rakouska. Prvním známým majitelem byl Ojří ze Svin (1279). Z dalších majitelů je nutno jmenovat významný jihočeský rod Rožmberků, který dosáhl jeho propuštění z manství r. 1491. Za husitských válek byl stejně jako město vypálen, další pohroma ho postihla r.1573, kdy byl zpuštěn výbuchem střelného prachu, uskladněného ve velké válcové věži uprostřed nádvoří, do níž uhořel blesk. Další škody napáchalo zemětřesení v r.1590. Důkladně byl hrad opraven za Petra Voka z Rožmberka. Po vymření rodu Rožmberků zdědili jejich majetek Švamberkové. Za stavovského povstání byl obléhán a dobyt generálem Karlem Bonaventurou Buquoyem, který ho spolu s městem získal jako náhradu za válečné služby. Téměř hned se začal hrad barokně opravovat do dnešní podoby. Vrchnost v něm již nebydlela, sloužil jako sídlo hraběcí lesní správy a úřednické byty. Narodil se tu např. slavný lékař a profesor vídeňské univerzity Johann Oppolzer. Hrad má oválnou dispozici s částí opevnění z 15.stol., které je na obou koncích uzavřeno branami. Zachovalá je východní hranolová věž, severní hradní křídlo, západní křídlo. Expozici rekonstruovaného hradu tvoří obrazová galerie, sbírka rodových portrétů, expozice historického empírového nábytku, lovecké zbraně, trofeje a bohatá sbírka unikátního černého skla - hyalitu.

Tvrz Žumberk:

Tvrz se nachází nedaleko Nových Hradů. Tvrz prošla v posledních letech rekonstrukcí a její celkový vzhled s několika baštami a opevněním stojí vskutku za pohled. v tvrzi se nachází převážně lidový nábytek a jsou zde pořádány pravidelné prohlídky.

